

Classical Greek

Higher level

Paper 2

Wednesday 17 May 2017 (morning)

2 hours

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Answer all questions on four extracts taken from two options studied. Each extract is worth **[10 marks]**.
- Section B: Give a written response based on one prompt **[12 marks]**.
- The maximum mark for this examination paper is **[52 marks]**.

12 pages

2217–2952
© International Baccalaureate Organization 2017

Section A

Answer **all** questions on **four** extracts taken from **two** options studied.

Option A: Homer

Extract 1 Homer, *Iliad* 22.224–246

ώς φάτ’ Ἀθηναίη, δ’ δ’ ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
 225 στῇ δ’ ἄρ’ ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς.
 ἦ δ’ ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ’ “Ἐκτορα δῖον
 Δηϊφόβῳ ἔκυνια δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
 ἀγχοῦ δ’ ἴσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηγόρευε.
 ‘ἡθεῖ’ ἦ μάλα δή σε βιάζεται ὡκὺς Ἀχιλλεὺς
 230 ἃστν πέρι Πριάμοιο ποσὶν ταχέεσσι διώκων·
 ἀλλ’ ἄγε δὴ στέωμεν καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες·
 τὴν δ’ αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος “Ἐκτωρ·
 “Δηϊφοβός” ἦ μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ἥσθα
 γνωτῶν οὓς Ἐκάβη ἡδὲ Πρίαμος τέκε παῖδας·
 235 νῦν δ’ ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι,
 ὃς ἔτλης ἐμεῦ εἴνεκ’, ἐπεὶ ἵδες ὁφθαλμοῖσι,
 τείχεος ἐξελθεῖν, ἄλλοι δ’ ἔντοσθε μένουσι·
 τὸν δ’ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ‘ἡθεῖ’ ἦ μὲν πολλὰ πατήρ καὶ πότνια μήτηρ
 240 λίσσονθ’ ἔξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ’ ἑταῖροι,
 αὐθὶ μένειν· τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσιν ἄπαντες·
 ἀλλ’ ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ.
 νῦν δ’ ιθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μὴ δέ τι δούρων
 ἔστω φειδωλή, ἵνα εἰδομεν εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
 245 νῶι κατακτείνας ἔναρα βροτόεντα φέρηται
 νῆας ἐπὶ γλαφυράς, ἦ κεν σῷ δουρὶ δαμῆῃ.”

1. (a) List **three** commands that Athena (posing as Deiphobus) gives to Hector. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (b) Outline, with **two** examples, how family ties are relevant in the dialogue between Hector and Athena (posing as Deiphobus). Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (c) Translate ἡθεῖ’ ἦ μὲν … ἄπαντες (lines 239–241). [3]
- (d) Write out and scan ἔστω … φέρηται (lines 244–245). Indicate elisions where necessary. [2]

Option A: Homer**Extract 2 Homer, *Iliad* 16.148–167**

τῷ δὲ καὶ Αὐτομέδων ὑπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους
 Ξάνθον καὶ Βαλίον, τῷ ἂμα πνοιῆσι πετέσθην,
 150 τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ Ἀρπυια Ποδάργη
 βοσκομένῃ λειμῶνι παρὰ ρόον Ὄκεανοῖο.
 ἐν δὲ παρηορίησιν ἀμύμονα Πήδασον ἴει,
 τόν ρά ποτ' Ἡετίωνος ἐλῶν πόλιν ἥγαγ' Ἀχιλλεύς,
 ὃς καὶ θνητὸς ἐών ἔπειθ' ἵπποις ἀθανάτοισι.
 155 Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεὺς
 πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν· οἵ δὲ λύκοι ὡς
 ὡμοφάγοι, τοῖσιν τε περὶ φρεσὶν ἀσπετος ἀλκή,
 οἵ τ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δηώσαντες
 δάπτουσιν· πᾶσιν δὲ παρήιον αἴματι φοινόν.
 160 καὶ τ' ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
 λάψοντες γλώσσησιν ἀραιῆσιν μέλαν ὕδωρ
 ἄκρον ἐρευγόμενοι φόνον αἴματος· ἐν δέ τε θυμὸς
 στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
 τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
 165 ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰλακίδαο
 ρώοντ'· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν ἀρήιος ἴστατ' Ἀχιλλεύς,
 δτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.

2. (a) Describe how the harpy Podarge is represented here **and** state how she contributes to the swiftness of the two immortal horses. Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (b) Describe the **two** actions performed by Achilles in the second part of the extract (lines 155–167). Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (c) Analyse how Homer's literary art conveys a sense of swiftness and brutality in this extract. Support your answer by quoting the Greek text. [6]

Option B: History

Extract 3 Herodotus, *The Histories* 7.235

ὅ δ' ἀμείβετο “ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὴ συμβουλεύεαι μοι προθύμως, δίκαιον με σοὶ ἔστι φράζειν τὸ
ἄριστον· εἰ τῆς ναυτικῆς στρατιῆς νέας τριηκοσίας ἀποστείλειας ἐπὶ τὴν Λάκαιναν χώρην. ἔστι
δὲ ἐπ' αὐτῇ νῆσος ἐπικειμένη τῇ οὔνομα ἔστι Κύθηρα, τὴν Χίλων ἀνήρ παρ' ἡμῖν σοφώτατος
γενόμενος κέρδος μέζον ἄν ἔφη εἶναι Σπαρτιήτησι κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι μᾶλλον
5 ἡ ὑπερέχειν, αἰεί τι προσδοκῶν ἀπ' αὐτῆς τοιοῦτο ἔσεσθαι οἴόν τοι ἐγὼ ἔξηγέομαι, οὕτι τὸν
σὸν στόλον προειδώς, ἀλλὰ πάντα δόμοίως φοβεόμενος ἀνδρῶν στόλον. ἐκ ταύτης τῆς νῆσου
οὐδὲν δεινοὶ ἔσονται τοι μὴ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀλισκομένης ὑπὸ τοῦ πεζοῦ βοηθέωσι ταύτῃ.
10 καταδουλωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀσθενές ἥδη τὸ Λακωνικὸν μοῦνον λείπεται. ἦν δὲ
ταῦτα μὴ ποιέης, τάδε τοι προσδόκα ἔσεσθαι. ἔστι τῆς Πελοποννήσου ἴσθμὸς στεινός· ἐν
τούτῳ τῷ χώρῳ πάντων Πελοποννησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοὶ μάχας ἰσχυροτέρας ἄλλας τῶν
γενομενέων προσδέκεο ἔσεσθαι τοι. ἐκεῖνο δὲ ποιήσαντι ἀμαχητὶ ὁ τε ἴσθμὸς οὗτος καὶ αἱ πόλιες
προσχωρήσουσι.”

3. (a) State Chilon's opinion of Cythera and what he feared. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (b) τὴν Λάκαιναν χώρην ... Κύθηρα (lines 2–3). Locate these **two** places with precise geographic references. [2]
- (c) Explain how the conquest of Cythera could help the Persians defeat the allies of the Spartans. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]
- (d) Translate ἔστι ... ἔσεσθαι τοι (lines 10–12). [3]

Option B: History**Extract 4 Herodotus, *The Histories* 1.32.5–8**

έμοι δὲ σὺ καὶ πλουτέειν μέγα φαίνεαι καὶ βασιλεὺς πολλῶν εἶναι ἀνθρώπων· ἐκεῖνο δὲ τὸ εἴρεο
με, οὐκω σε ἐγὼ λέγω, πρὶν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι. οὐ γάρ τι ὁ μέγα πλούσιος
μᾶλλον τοῦ ἐπ’ ἡμέρην ἔχοντος ὀλβιώτερός ἐστι, εἰ μή οἱ τύχῃ ἐπίσποιτο πάντα καλὰ ἔχοντα
εὗ τελευτῆσαι τὸν βίον. πολλοὶ μὲν γὰρ ζάπλουτοι ἀνθρώπων ἀνόλβιοι εἰσί, πολλοὶ δὲ μετρίως
5 ἔχοντες βίου εὔτυχέες. ὁ μὲν δὴ μέγα πλούσιος ἀνόλβιος δὲ δυοῖσι προέχει τοῦ εὔτυχέος μοῦνον,
οὗτος δὲ τοῦ πλουσίου καὶ ἀνόλβου πολλοῖσι· ὁ μὲν ἐπιθυμίην ἐκτελέσαι καὶ ἄτην μεγάλην
προσπεσοῦσαν ἐνεῖκαι δυνατώτερος, ὁ δὲ τοῖσιδε προέχει ἐκείνου· ἄτην μὲν καὶ ἐπιθυμίην οὐκ
όμοιῶς δυνατὸς ἐκείνῳ ἐνεῖκαι, ταῦτα δὲ ἡ εὔτυχίη οἱ ἀπερύκει, ἀπηρος δὲ ἐστί, ἀνουσος, ἀπαθῆς
κακῶν, εὔπαις, εὐειδῆς. εἰ δὲ πρὸς τούτοισι ἔτι τελευτήσῃ τὸν βίον εὖ, οὗτος ἐκεῖνος τὸν σὺ
10 ζητέεις, ὁ ὀλβιος κεκλῆσθαι ἄξιος ἐστί· πρὶν δ' ἂν τελευτήσῃ, ἐπισχεῖν, μηδὲ καλέειν κω ὀλβιον
ἄλλ' εὔτυχέα. τὰ πάντα μέν νυν ταῦτα συλλαβεῖν ἀνθρωπον ἔόντα ἀδύνατον ἐστί, ὥσπερ χωρῆ
οὐδεμία καταρκέει πάντα ἑωυτῇ παρέχουσα.

4. (a) Explain in what **two** ways the rich but unhappy man (πλούσιος ἀνόλβιος) surpasses the fortunate man (εὔτυχής). Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (b) State what **two** conditions must be in place for a man to be called happy (ὅλβιος). Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (c) Describe how Herodotus uses his literary technique to highlight the contrast between riches and happiness. Support your answer by quoting the Greek text. [6]

Option C: Tragedy**Extract 5 Sophocles, *Electra* 764–787**

XΟ. φεῦ φεῦ· τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι
 765 πρόρριζον, ὡς ἔοικεν, ἔφθαρται γένος.
 ΚΛΥ. Ὡ Ζεῦ, τί ταῦτα, πότερον εὐτυχῆ λέγω,
 ἢ δεινὰ μέν, κέρδη δέ; λυπηῶς δ' ἔχει,
 εἰ τοῖς ἐμαυτῆς τὸν βίον σώζω κακοῖς.
 ΠΑΙ. τί δ' ὡδ' ἀθυμεῖς, ὥς γύναι, τῷ νῦν λόγῳ;
 770 ΚΛΥ. δεινὸν τὸ τίκτειν ἔστιν· οὐδὲ γάρ κακῶς
 πάσχοντι μῖσος ὡν τέκη προσγίγνεται.
 ΠΑΙ. μάτην ἄρ' ἡμεῖς, ὡς ἔοικεν, ἥκομεν.
 ΚΛΥ. οὕτοι μάτην γε· πῶς γάρ ἂν μάτην λέγοις,
 775 εἴ μοι θανόντος πίστ' ἔχων τεκμήρια
 προσῆλθες, ὅστις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγώς,
 μαστῶν ἀποστὰς καὶ τροφῆς ἐμῆς, φυγὰς
 ἀπεξενοῦτο καὶ μ', ἐπεὶ τῆσδε χθονὸς
 ἔξῆλθεν, οὐκέτ' εῖδεν, ἐγκαλῶν δέ μοι
 φόνους πατρώους δείν' ἐπηπείλει τελεῖν;
 780 ἄστ' οὔτε νυκτὸς ὑπὸν οὔτ' ἐξ ἡμέρας
 ἐμὲ στεγάζειν ἡδύν, ἀλλ' ὁ προστατῶν
 χρόνος διηγέ μ' αἰὲν ὡς θανουμένην.
 νῦν δ'—ἡμέρᾳ γάρ τῇδ' ἀπήλλαγμαι φόβου
 πρὸς τῆσδ' ἐκείνου θ'.· ἥδε γάρ μείζων βλάβῃ
 785 ἔνυοικος ἦν μοι, τούμὸν ἐκπίνουσ' ἀεὶ
 ψυχῆς ἄκρατον αἷμα—νῦν δ' ἔκηλά που
 τῶν τῆσδ' ἀπειλῶν οὕνεχ' ἡμερεύσομεν.

5. (a) Ὡ Ζεῦ ... προσγίγνεται (lines 766–771). Describe Clytemnestra's reaction to the news she has heard **and** list the **two** reasons she gives for her reaction. Quotation of the Greek text is **not** required. [3]

- (b) Identify **two** passages or phrases used by Clytemnestra to describe Orestes. Support your answer by quoting the Greek text. [2]

- (c) νῦν δ'... ἡμερεύσομεν (lines 783–787). Describe Clytemnestra's response to the news of Orestes's death. Support your answer by quoting the Greek text. [2]

- (d) Translate ὄστ'... θανουμένην (lines 780–782). [3]

Option C: Tragedy**Extract 6 Euripides, *Electra* 1030–1053**

1030 ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν καίπερ ἡδικημένῃ
 οὐκ ἥγριώμην οὐδ' ἀν ἔκτανον πόσιν.
 ἀλλ' ἥλθ' ἔχων μοι μαινάδ' ἐνθεον κόρην
 λέκτροις τ' ἐπεισέφρηκε, καὶ νύμφα δύο
 ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δώμασιν κατείχομεν.

1035 μῶρον μὲν οὖν γυναῖκες, οὐκ ἄλλως λέγω·
 ὅταν δ', ὑπόντος τοῦδ', ἀμαρτάνη πόσις
 τάνδον παρώσας λέκτρα, μιμεῖσθαι θέλει
 γυνὴ τὸν ἄνδρα χάτερον κτᾶσθαι φίλον.
 κάπειτ' ἐν ἡμῖν ὁ ψόγος λαμπρύνεται,

1040 οἱ δ' αἴτιοι τῶνδ' οὐ κλύουσ' ἄνδρες κακῶς,
 εἰ δ' ἐκ δόμων ἥρπαστο Μενέλεως λάθρᾳ,
 κτανεῖν μ' Ὄρεστην χρῆν, κασιγνήτης πόσιν
 Μενέλαον ὡς σώσαιμι; σὸς δὲ πῶς πατήρ
 ἡνέσχετ' ἀν ταῦτ'; εἴτα τὸν μὲν οὐ θανεῖν

1045 κτείνοντα χρῆν τάμ', ἐμὲ δὲ πρὸς κείνου παθεῖν;
 ἔκτειν', ἐτρέφθην ἦνπερ ἦν πορεύσιμον
 πρὸς τοὺς ἐκείνῳ πολεμίους. φίλων γὰρ ἀν
 τίς ἀν πατρὸς σοῦ φόνον ἐκοινώνησέ μοι;
 λέγ', εἴ τι χρήζεις, κάντιθες παρρησίᾳ,

1050 ὅπως τέθνηκε σὸς πατήρ οὐκ ἐνδίκως.
 δίκαιος ἔλεξας· ἡ δίκη δ' αἰσχρῶς ἔχει.
 γυναῖκα γὰρ χρή πάντα συγχωρεῖν πόσει,
 ἥτις φρενήρης·

XO.

6. (a) Write out and scan τίς ... παρρησίᾳ (lines 1048–1049). Indicate elisions where necessary. [2]
- (b) List **two** reasons why Clytemnestra turned to Aegisthus. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (c) Analyse the stylistic means used by Euripides to emphasize Clytemnestra's argument that her actions were just. [6]

Option D: Agon

Extract 7 Aristophanes, *Clouds* 1055–1074

1055 ΑΔ. εῖτ' ἐν ἀγορᾷ τὴν διατριβὴν ψέγεις· ἐγὼ δ' ἔπαινω.
 εὶ γὰρ πονηρὸν ἦν, Ὁμηρος οὐδέποτ' ἄν ἐποίει
 τὸν Νέστορ' ἀγορητὴν ἃν οὐδὲ τοὺς σοφοὺς ἅπαντας,
 ἄνειμι δῆτ' ἐντεῦθεν ἐς τὴν γλῶτταν, ἦν ὁδὶ μὲν
 οὕ φησι χρῆναι τοὺς νέους ἀσκεῖν, ἐγὼ δέ φημι.
 1060 καὶ σωφρονεῖν αὖ φησι χρῆναι· δύο κακῶ μεγίστω.
 ἐπεὶ σὺ διὰ τὸ σωφρονεῖν τῷ πώποτ' εἶδες ἥδη
 ἀγαθάν τι γενόμενον, φράσον, καὶ μ' ἐξέλεγχον εἰπών.
 ΔΙΚ. πολλοῖς. ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διὰ τοῦτο τὴν μάχαιραν.
 ΑΔ. μάχαιραν; ἀστεῖόν γε κέρδος ἔλαβεν ὁ κακοδαίμων.
 1065 Ὑπέρβολος δ' οὐκ τῶν λύχνων πλεῖν ἢ τάλαντα πολλὰ
 εἴληφε διὰ πονηρίαν, ἀλλ' οὐ μὰ Δί' οὐ μάχαιραν.
 ΔΙΚ. καὶ τὴν Θέτιν γ' ἔγημε διὰ τὸ σωφρονεῖν ὁ Πηλεὺς.
 ΑΔ. κἄτ' ἀπολιποῦσά γ' αὐτὸν ὥχετ'. οὐ γὰρ ἦν ὑβριστής
 οὐδ' ἡδὺς ἐν τοῖς στρώμασιν τὴν νύκτα παννυχίζειν.
 1070 γυνὴ δὲ σιναμωρουμένη χαίρει· σὺ δ' εἰ Κρόνιππος,
 σκέψαι γὰρ ὡς μειράκιον ἐν τῷ σωφρονεῖν ἅπαντα
 ἄνεστιν, ἥδονῶν θ' ὅσων μέλλεις ἀποστερεῖσθαι,
 παίδων γυναικῶν κοττάβων ὄψων πότων κιχλισμῶν.
 καίτοι τί σοι ζῆν ἄξιον, τούτων ἐὰν στερηθῆς;

7. (a) Analyse the pun in ἐν ἀγορᾷ … ἀγορητὴν (lines 1055–1057). Quotation of the Greek text is **not** required. [2]

- (b) Analyse the reference to Peleus's knife (line 1063). Quotation of the Greek text is **not** required. [3]

- (c) Translate ἀστεῖόν … μάχαιραν (lines 1064–1066). [3]

- (d) Explain why, according to the Unjust Argument, Thetis left Peleus. Support your answer by quoting the Greek text. [2]

Option D: Agon

Extract 8 Thucydides, *The Peloponnesian War* 4.17

ἔπειμψαν ἡμᾶς Λακεδαιμόνιοι, ὡς Ἀθηναῖοι, περὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἀνδρῶν πράξοντας ὅτι ἂν ὑμῖν τε ὠφέλιμον ὄν τὸ αὐτὸ πείθωμεν καὶ ἡμῖν ἐς τὴν ξυμφορὰν ὡς ἐκ τῶν παρόντων κόσμον μάλιστα μέλλῃ οὕσειν. τοὺς δὲ λόγους μακροτέρους οὐ παρὰ τὸ εἰωθός μηκυνοῦμεν, ἀλλ᾽ ἐπιχώριον ὄντας οὗ μὲν βραχεῖς ἀρκῶσι μὴ πολλοῖς χρῆσθαι, πλέοσι δὲ ἐν ᾧ ἂν καιρὸς ἥ διδάσκοντάς

- 5 τι τῶν προύργου λόγοις τὸ δέον πράσσειν. λάβετε δὲ αὐτοὺς μὴ πολεμίως μηδ' ὡς ἀξύνετοι διδασκόμενοι, ὑπόμνησιν δὲ τοῦ καλῶς βουλεύσασθαι πρὸς εἰδότας ἡγησάμενοι. ὑμῖν γὰρ εὔτυχίαν τὴν παρούσαν ἔξεστι καλῶς θέσθαι, ἔχουσι μὲν ὅν κρατεῖτε, προσλαβοῦσι δὲ τιμὴν καὶ δόξαν, καὶ μὴ παθεῖν ὅπερ οἱ ἀήθως τι ἀγαθὸν λαμβάνοντες τῶν ἀνθρώπων· αἱὲ γὰρ τοῦ πλέονος ἐλπίδι ὁρέγονται διὰ τὸ καὶ τὰ παρόντα ἀδοκήτως εὐτυχῆσαι. οἵς δὲ πλεῖσται μεταβολὰ ἐπ'
- 10 ἀμφότερα ξυμβεβήκασι, δίκαιοι εἰσι καὶ ἀπιστότατοι εἶναι ταῖς εὐπραγίαις· ὁ τῇ τε ὑμετέρᾳ πόλει δι’ ἐμπειρίαν καὶ ἡμῖν μάλιστ’ ἂν ἐκ τοῦ εἰκότος προσείη.

8. (a) περὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἀνδρῶν (line 1). Briefly describe the event that the Spartans are referring to **and** locate the island with precise geographic references. [2]
- (b) μὴ παθεῖν ... τῶν ἀνθρώπων (line 8). Outline, in the light of the lines that follow, what the Spartan ambassador suggests might happen to the Athenians. Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (c) Discuss the stylistic means used by Thucydides to make the speech of the Spartan ambassadors persuasive. Support your answer by quoting the Greek text. [6]

Option F: Scientific knowledge

Extract 9 Hippocrates, *De aere aquis et locis* 2

εὶ γὰρ ταῦτα εἰδεῖν τις καλῶς, μάλιστα μὲν πάντα, εἰ δὲ μή, τά γε πλεῖστα, οὐκ ἀν αὐτὸν λανθάνοι
ές πόλιν ἀφικνεόμενον, ἵς ἀν ἄπειρος ἦ, οὕτε νοσήματα ἐπιχώρια οὕτε τῶν κοινῶν ἡ φύσις,
όκοιη τίς ἔστιν· ὥστε μὴ ἀπορεῖσθαι ἐν τῇ θεραπείῃ τῶν νούσων μηδὲ διαμαρτάνειν· ἀ εἰκός ἔστι
γίνεσθαι, ἢν μή τις ταῦτα πρότερον εἰδὼς προφροντίσῃ περὶ ἑκάστου· τοῦ δὲ χρόνου προϊόντος

- 5 καὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ λέγοι ἄν, ὁκόσα τε νοσήματα μέλλει πάγκοινα τὴν πόλιν κατασχῆσεν ἢ
θέρεος ἢ χειμῶνος, ὁκόσα τε ἴδια ἑκάστῳ κίνδυνος γίνεσθαι ἐκ μεταβολῆς τῆς διαίτης. εἰδὼς
γὰρ τῶν ὠρέων τὰς μεταβολὰς καὶ τῶν ἀστρων τὰς ἐπιτολάς τε καὶ δύσιας, καθότι ἔκαστον
τούτων γίνεται, προειδείη ἄν τὸ ἔτος ὁκοῖόν τι μέλλει γίνεσθαι. οὕτως ἄν τις ἐννοεύμενος καὶ
προγινώσκων τοὺς καιρούς μάλιστ’ ἄν εἰδεῖν περὶ ἑκάστου καὶ τὰ πλεῖστα τυγχάνοι τῆς ὑγιείης
- 10 καὶ κατορθοίη οὐκ ἐλάχιστα ἐν τῇ τέχνῃ. εἰ δὲ δοκέοι τις ταῦτα μετεωρολόγα εἶναι, εἰ μετασταίη
τῆς γνώμης, μάθοι ἄν, ὅτι οὐκ ἐλάχιστον μέρος συμβάλλεται ἀστρονομίῃ ἐς ίητρικήν, ἀλλὰ πάνυ
πλεῖστον.

9. (a) State what the doctor must know in order to treat epidemic and individual diseases respectively. Support your answer by quoting the Greek text. [2]
- (b) Translate εἰδὼς ... γίνεσθαι (lines 6–8). [3]
- (c) List **three** phrases that emphasize the importance for the doctor of knowing in advance what will happen. Support your answer by quoting the Greek text. [3]
- (d) Explain the meaning of μετεωρολόγα (line 10) **and** why knowledge of this is relevant to medicine. [2]

Option F: Scientific knowledge

Extract 10 Plato, *Phaedrus* 270c–e

- ΦΑΙ. εἰ μὲν Ἰπποκράτει γε τῷ τῶν Ἀσκληπιαδῶν δεῖ τι πιθέσθαι, οὐδὲ περὶ σώματος ἄνευ τῆς μεθόδου ταύτης.
- ΣΩ. καλῶς γάρ, ὡς ἔταιρε, λέγει· χρὴ μέντοι πρὸς τῷ Ἰπποκράτει τὸν λόγον ἐξετάζοντα σκοπεῖν εἰ συμφωνεῖ.
- 5 ΦΑΙ. φημί.
- ΣΩ. τὸ τοίνυν περὶ φύσεως σκόπει τί ποτε λέγει Ἰπποκράτης τε καὶ ὁ ἀληθῆς λόγος. ἀρ' οὐχ ὅδε δεῖ διανοεῖσθαι περὶ ὄτουοῦν φύσεως· πρῶτον μέν, ἀπλοῦν ἥ πολυειδές ἐστιν οὗ πέρι βουλησόμεθα εἶναι αὐτοὶ τεχνικοὶ καὶ ἄλλον δυνατοὶ ποιεῖν, ἔπειτα δέ, ἂν μὲν ἀπλοῦν ἥ, σκοπεῖν τὴν δύναμιν αὐτοῦ, τίνα πρὸς τί πέφυκεν εἰς τὸ δρᾶν ἔχον ἥ τίνα εἰς τὸ παθεῖν ὑπὸ τοῦ, ἐὰν δὲ πλείω εἴδῃ ἔχη, ταῦτα ἀριθμησάμενον, ὅπερ ἐφ' ἐνός, τοῦτ' ἰδεῖν ἐφ' ἐκάστου,
- 10 τῷ τί ποιεῖν αὐτὸ πέφυκεν ἥ τῷ τί παθεῖν ὑπὸ τοῦ;
- ΦΑΙ. κινδυνεύει, ὡς Σώκρατες.
- ΣΩ. ἡ γοῦν ἄνευ τούτων μέθοδος ἐοίκοι ἂν ὥσπερ τυφλοῦ πορείᾳ. ἀλλ' οὐ μὴν ἀπεικαστέον τόν γε τέχνη μετιόντα ὄτιοῦν τυφλῷ οὐδὲ κωφῷ, ἀλλὰ δῆλον ὡς, ἂν τῷ τις τέχνη λόγους διδῷ, τὴν οὐσίαν δείξει ἀκριβῶς τῆς φύσεως τούτου πρὸς ὃ τοὺς λόγους προσοίσει. ἔσται δέ που ψυχὴ τοῦτο.

10. (a) State in what way the example of Hippocrates is relevant to Socrates's argument on the soul. Quotation of the Greek text is **not** required. [2]
- (b) ἂν τῷ τις ... προσοίσει (lines 14–15). Describe the person referred to by Plato here, giving **two** significant details from the Greek text. [2]
- (c) Analyse the argumentative style of the extract, discussing how Plato presents the topic of scientific method. Support your answer by quoting the Greek text. [6]

Section B

To what extent do you agree with any one of the following prompts? Your answer should demonstrate your understanding of the prescribed authors, knowledge of broader contexts and critical analysis. [12]

Option A: Homer

11. The narrative of the *Iliad* makes sense of conflict and war, but there is neither celebration nor condemnation of war.

Option B: History

12. History can repeat itself, but not all of Herodotus's actors are prepared to learn the lessons of history.

Option C: Tragedy

13. "Tragedy is an imitation of an action that [...] through pity and fear, brings a purification of these emotions" (adapted from Aristotle, *Poetics*).

Option D: Agon

14. The literary agon is the resolution of a conflict that cannot be resolved in the real world.

Option F: Scientific knowledge

15. The birth of science in ancient Greece is the birth of scientific method.
-